

Rathenau Instituut

*Handout ten behoeve van de technische briefing over de factsheet **Internationalisering: studentenaantal, studiekeuzes en arbeidsmarktperspectief in cijfers*** voor de vaste Tweede Kamercommissie Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 29-02-2024.*

Internationalisering in het debat

Internationalisering in het hoger onderwijs is een veelbesproken onderwerp. Kunnen onderwijsinstellingen de groeiende aantallen studenten wel aan? En hoe past het toenemend aandeel internationale studenten binnen de Nederlandse arbeidsmarktbehoefte? Dit soort vragen past in een trend: sinds 2011 is de omvang van de studentenpopulatie met bijna een kwart gegroeid. Internationale studenten zijn verantwoordelijk voor 42% van de groei bij alle bachelorstudenten en 50% van alle groei van de masterstudenten in Nederland. Net als in veel andere landen, groeide het aandeel internationale studenten in Nederland de afgelopen jaren. Daarbij nam het aantal internationale studenten in Nederland wel sterker toe dan in andere landen. In 2021 was 14% van alle studenten in het Nederlandse hoger onderwijs afkomstig uit het buitenland, vergeleken met 6% in de OESO-landen en 8% in Europa.

Het Rathenau Instituut maakt in zijn factsheet een analyse van de belangrijkste ontwikkelingen binnen deze discussie. We kijken naar de volgende factoren:

- waar de grootste groei in studentenaantallen zit en welke studierichtingen studenten kiezen;
- we betrekken hierbij de internationale studenten en vergelijken de studiekeuzes van studenten in Nederland met die van studenten in andere landen;
- en tot slot bezien we deze studiekeuzes vanuit arbeidsmarktperspectief.

Deze factsheet biedt daarmee een basis om de ontwikkelingen op het gebied van internationale mobiliteit van studenten in het hoger onderwijs te monitoren.

Enkele van onze conclusies zijn:

- Het aandeel internationale studenten in Nederland is hoger dan in de meeste andere landen, 14% in 2021.
- Studenten in Nederland kozen in 2021 gemiddeld vaker voor een studie sociale wetenschappen (55%) dan studenten in andere landen (44%).
- Een groeiend deel van de Nederlandse en internationale studenten kiest voor techniek en IT (15% in 2023), wat aansluit bij de gunstige huidige arbeidsmarktperspectieven voor deze sectoren.
- Als meer gedetailleerde gegevens beschikbaar komen, zijn per instelling, opleiding en regio beter geïnformeerde afwegingen te maken rondom internationale studenten.

Onze aanbevelingen:

Bekende knelpunten rondom internationale studenten zijn de toenemende druk op het hoger onderwijspersoneel, woningtekorten onder studenten en de vraag in hoeverre studiekeuzes

aansluiten bij het arbeidsmarktperspectief. Maar ook blijkt uit berekeningen van het CPB dat internationale studenten de Nederlandse overheid gemiddeld meer opleveren dan de aanvankelijke kosten die voor hen gemaakt worden.

De cijfers in deze factsheet bieden een basis voor verschillende politieke afwegingen.

Deze afwegingen zijn vervolgens verder te concretiseren door nog gedetailleerder onderzoek te doen per instelling, opleiding en regio.

Relevante publicaties

Recent verschenen rondom dit onderwerp verschillende publicaties.

Rathenau Instituut (2023)

[Studenten in het hoger onderwijs naar wetenschapsgebied | Rathenau Instituut](#)

Rathenau Instituut (2023)

[Aandeel gediplomeerden bèta en techniek in het hoger onderwijs internationaal vergeleken | Rathenau Instituut](#)

Rathenau Instituut (2023)

[Het aandeel buitenlands wetenschappelijk personeel | Rathenau Instituut](#)

* Rathenau Instituut (2024)

[Internationalisering in perspectief: aantallen studenten, studiekeuzes en arbeidsmarkt | Rathenau Instituut](#)

Onderwijsraad (2024)

[Advies wetsvoorstel Wet internationalisering in balans | Advies | Onderwijsraad](#)

Universiteiten van Nederland (UNL, 2024)

[Universiteiten nemen maatregelen om instroom internationale studenten te beheersen | Universiteiten van Nederland](#)